

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Study) เพื่อวิเคราะห์หาตัวแปรที่สามารถจำแนกความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ ระหว่างนิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา และ 5 - 6 ภาคการศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาจากกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นนิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2535 และเลือกศึกษาในแผน ก. ที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 คือนิสิตที่สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา (ปีการศึกษา 2536) จำนวน 163 คน

กลุ่มที่ 2 คือนิสิตที่สำเร็จการศึกษาภายใน 5 - 6 ภาคการศึกษา (ปีการศึกษา 2537) จำนวน 94 คน

จำนวนกลุ่มประชากรแสดงดังตารางที่ 5

๑๒
๑๓
๑๔
๑๕
๑๖
๑๗
๑๘
๑๙
๒๐

ตารางที่ 5 จำนวนกลุ่มประชากรจำแนกตามคณะ

บัณฑิตศึกษาคณะ	จำนวนกลุ่มประชากรที่สำเร็จการศึกษา	
	4 ภาคการศึกษา	5 - 6 ภาคการศึกษา
นิเทศศาสตร์	34	11
ครุศาสตร์	72	42
พาณิชยศาสตร์ฯ	2	-
เศรษฐศาสตร์	1	6
รัฐศาสตร์	50	12
นิติศาสตร์	1	10
พยาบาลศาสตร์	3	13
รวม	163	94

กลุ่มประชากรทั้ง 2 กลุ่มนี้ เป็นกลุ่มที่ใช้ตอบแบบสอบถาม แต่เนื่องจากในการหาผลสรุปเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากจะศึกษาด้วยวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แล้ว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดลึกซึ้งอันจะนำไปสู่ผลการวิจัยที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ของกลุ่มนิสิตที่สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา และ 5 - 6 ภาคการศึกษา เพิ่มเติมด้วย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้มาโดยการสุ่มรายชื่อของนิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ ทั้งสองกลุ่มตามคณะ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนในแต่ละคณะที่สามารถทำการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ตามสัดส่วนในแต่ละคณะ

บัณฑิตศึกษาคณะ	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง			
	4 ภาคการศึกษา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง		5 - 6 ภาคการศึกษา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง	
นิเทศศาสตร์	34	3	11	3
ครุศาสตร์	72	7	42	9
พาณิชยศาสตร์ฯ	2	1	-	-
เศรษฐศาสตร์	1	1	6	1
รัฐศาสตร์	50	6	12	2
นิติศาสตร์	1	1	10	2
พยาบาลศาสตร์	3	1	13	3
รวม	163	20	94	20

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด คือ

- (1) แบบสอบถาม
- (2) แบบสัมภาษณ์

1. แบบสอบถาม

ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน คือ

1.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ในด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส การรับผิดชอบในครอบครัว สภาพเศรษฐกิจและการเงิน ระยะเวลาในการศึกษาเนื้อหาวิชา ระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ และลักษณะการ มาศึกษาต่อระดับปริญญาโท ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเติมคำและตรวจสอบรายการ
(Check list)

1.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ กลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ
การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จ โดยแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- (2) ด้านคุณลักษณะของนิสิตที่ทำวิทยานิพนธ์
- (3) ด้านปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์
- (4) ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย
- (5) ด้านการบริหารงานวิชาการของ วทาคิว บัณฑิตศึกษา

คณะ และบัณฑิตวิทยาลัย

1.2.1 แบบสอบถามด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาค้นคว้ามาจากตำรา
เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาประมวลเข้าด้วยกัน
สร้างเป็นข้อกระทงขึ้น ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ความรู้ในเรื่องที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์
- (2) ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีวิจัยและสถิติที่ใช้
วิเคราะห์ข้อมูล
- (3) เวลาในการให้คำปรึกษา
- (4) คุณภาพของการให้คำแนะนำ
- (5) ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิต

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 น้อยที่สุด หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าลักษณะตามข้อ
กระทงนั้นเป็นความจริงน้อยที่สุด มีคะแนน 1 คะแนน

ระดับที่ 2 น้อย หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าลักษณะตามข้อกระทง
นั้นเป็นความจริงน้อย มีคะแนน 2 คะแนน

ระดับที่ 3 ปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าลักษณะตามข้อ
 กระทบนั้นเป็นความจริงปานกลาง มีคะแนน 3 คะแนน

ระดับที่ 4 มาก หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าลักษณะตามข้อกระทบ
 นั้นเป็นความจริงมาก มีคะแนน 4 คะแนน

ระดับที่ 5 มากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าลักษณะตามข้อ
 กระทบนั้นเป็นความจริงมากที่สุด มีคะแนน 5 คะแนน

1.2.2 แบบสอบถามด้านคุณลักษณะของนิสิตที่ทำ
 วิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

(1) สุขภาพทางร่างกาย แบบสอบถามสุขภาพทางร่างกาย
 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาค้นคว้ามาจากตำรา เอกสาร และ
 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาประมวลเข้าด้วยกันสร้างเป็นข้อ
 กระทบขึ้น ครอบคลุมการทำงานของระบบต่าง ๆ ในร่างกาย ดังนี้

ระบบกระดูก

ระบบกล้ามเนื้อ

ระบบประสาทรับความรู้สึก

ระบบการไหลเวียนของโลหิตและน้ำเหลือง

ระบบหายใจ

ระบบการย่อยอาหาร

ระบบขับถ่าย

(2) สุขภาพทางจิตใจ แบบสอบถามสุขภาพทางจิตใจ เป็น
 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาจากแนวความคิดของแบบสอบถามสุขภาพจิต SCL
 90 ของ เลียนาร์ต อาร์ เดอโรกาลีส และคณะ (Leonard R. Derogalis, Ronade
 S.Lipman and Line Covi, 1973) ซึ่งประกอบด้วยสภาพสุขภาพจิต 9 ด้าน แบบ
 สอบถามสุขภาพจิตใจ จึงประกอบไปด้วยข้อกระทบ ซึ่งครอบคลุมสภาพสุขภาพจิต 9
 ด้าน ดังนี้

ความรู้สึกผิดปกติของร่างกายโดยไม่ทราบสาเหตุ

ความรู้สึกย่ำคิดย่ำทำ

ความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น

ความรู้สึกซึมเศร้า

ความรู้สึกวิตกกังวล

ความรู้สึกก้าวร้าวชอบทำลาย

ความรู้สึกกลัวโดยไม่มีเหตุผล

ความรู้สึกหวาดระแวง

อาการทางจิต

ลักษณะของแบบสอบถามสุขภาพทางร่างกายและสุขภาพทางจิตใจ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ไม่เคยรู้สึกเลย หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าข้อความในข้อกระทงนั้นไม่เคยรู้สึกว่าจะเกิดขึ้นเลย มีคะแนน 5 คะแนน

ระดับที่ 2 รู้สึกน้อยครั้ง หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าข้อความในข้อกระทงนั้นตรงกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง อย่างมาก 3 เดือนต่อครั้ง มีคะแนน 4 คะแนน

ระดับที่ 3 รู้สึกบางครั้ง หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าข้อความในข้อกระทงนั้นตรงกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง อย่างมากเดือนละครั้ง มีคะแนน 3 คะแนน

ระดับที่ 4 รู้สึกบ่อย หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าข้อความในข้อกระทงนั้นตรงกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น อย่างมากสัปดาห์ละครั้ง มีคะแนน 2 คะแนน

ระดับที่ 5 รู้สึกบ่อยมาก หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าข้อความในข้อกระทงนั้นตรงกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นเป็นประจำเกือบทุกวัน มีคะแนน 1 คะแนน

(3) การรับรู้สมรรถภาพในการทำวิทยานิพนธ์ แบบสอบถามการรับรู้สมรรถภาพในการทำวิทยานิพนธ์ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาจากแนวความคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพของนักวิจัยทางการศึกษาของ จารึก อัจจวารินทร์ โดยเลือกมาเฉพาะส่วนที่ จารึก อัจจวารินทร์ วิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถภาพของนักวิจัยทางการศึกษาใน 8 ด้านเท่านั้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสาร

และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ความสามารถในการค้นคว้าตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ และความรู้ในเนื้อหาสาระที่ทำการวิจัยเป็นสิ่งสำคัญ ในการทำวิทยานิพนธ์เช่นเดียวกัน จึงได้เพิ่มความสามารถในการค้นคว้าตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และความรู้ในเนื้อหาสาระที่ทำการวิจัย เป็นสมรรถภาพในการทำวิทยานิพนธ์ด้วย ดังนั้นแบบสอบถามการ รับรู้สมรรถภาพในการทำวิทยานิพนธ์จึงประกอบไปด้วยข้อกระทง ซึ่งครอบคลุม ด้านต่าง ๆ ดังนี้

ทัศนคติเชิงวิทยาศาสตร์

ลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการวิจัย

ความสามารถในการค้นคว้าตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษา ไทยและต่างประเทศ

ความรู้ในเนื้อหาสาระที่ทำการวิจัย

ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ความสามารถในการเลือกแบบวิจัย

ความสามารถในการเลือกและพัฒนาเครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

ความสามารถในการดำเนินงานวิจัย

ความสามารถในการเลือกเทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติ

ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์

ความสามารถในการเขียนรายงานผลการวิจัย

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 น้อยที่สุด หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าในขณะที่ทำวิทยา นิพนธ์ ตนเองมีลักษณะตามข้อกระทงนั้นน้อยที่สุด มีคะแนน 1 คะแนน

ระดับที่ 2 น้อย หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าในขณะที่ทำวิทยา นิพนธ์ ตนเองมีลักษณะตามข้อกระทงนั้นน้อย มีคะแนน 2 คะแนน

ระดับที่ 3 ปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าในขณะที่ทำวิทยา นิพนธ์ ตนเองมีลักษณะตามข้อกระทงนั้นปานกลาง มีคะแนน 3 คะแนน

ระดับที่ 4 มาก หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ ตนเองมีลักษณะตามข้อกระทงนั้นมาก มีคะแนน 4 คะแนน

ระดับที่ 5 มากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ ตนเองมีลักษณะตามข้อกระทงนั้นมากที่สุด มีคะแนน 5 คะแนน

1.2.3 แบบสอบถามด้านปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาต้นเค้ามาจากตำรา เอกสาร งานวิจัย รวมทั้งสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาประมวลเข้าด้วยกัน สร้างเป็นข้อกระทงขึ้น ครอบคลุมปัญหาด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (1) หัวข้อวิทยานิพนธ์
- (2) โครงการเสนอวิทยานิพนธ์
- (3) ความรู้ความสามารถในเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์ ระเบียบวิธีวิจัยและสถิติ
- (4) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- (5) การวิเคราะห์ข้อมูล
- (6) การสรุปและอภิปรายผล
- (7) การจัดทำวิทยานิพนธ์

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ไม่เป็นปัญหา หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าข้อความในข้อกระทงนั้นไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิทยานิพนธ์ มีคะแนน 1 คะแนน

ระดับที่ 2 เป็นปัญหาค่อนข้างน้อย หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าข้อความในข้อกระทงนั้นเป็นปัญหาเล็กน้อย และเป็นอุปสรรคต่อการทำวิทยานิพนธ์น้อยมาก มีคะแนน 2 คะแนน

ระดับที่ 3 เป็นปัญหาปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าข้อความในข้อกระทงนั้นเป็นปัญหาปานกลาง และเป็นอุปสรรคต่อการทำวิทยานิพนธ์พอสมควร มีคะแนน 3 คะแนน

ระดับที่ 4 เป็นปัญหาค่อนข้างมาก หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าข้อความในข้อกระทงนั้นเป็นปัญหาค่อนข้างมาก และเป็นอุปสรรคต่อการทำวิทยานิพนธ์ค่อนข้างมาก มีคะแนน 4 คะแนน

ระดับที่ 5 เป็นปัญหามาก หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าคุณภาพในข้อกระทงนั้นเป็นปัญหามาก และเป็นอุปสรรคต่อการทำวิทยานิพนธ์มาก มีคะแนน 5 คะแนน

1.2.4 แบบสอบถามด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาค้นคว้ามาจากตำรา เอกสาร งานวิจัย รวมทั้งสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาประมวลเข้าด้วยกัน สร้างเป็นข้อกระทงขึ้น ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (1) การให้บริการของห้องสมุด
- (2) ความเพียงพอและคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ ที่ช่วยสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 น้อยที่สุด หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าคุณภาพตามข้อกระทงนั้นเป็น ความจริงน้อยที่สุด มีคะแนน 1 คะแนน

ระดับที่ 2 น้อย หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าคุณภาพตามข้อกระทงนั้นเป็นความจริงน้อย มีคะแนน 2 คะแนน

ระดับที่ 3 ปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าคุณภาพตามข้อกระทงนั้นเป็นความจริงปานกลาง มีคะแนน 3 คะแนน

ระดับที่ 4 มาก หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าคุณภาพตามข้อกระทงนั้นเป็นความจริงมาก มีคะแนน 4 คะแนน

ระดับที่ 5 มากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าคุณภาพตามข้อกระทงนั้นเป็นความจริงมากที่สุด มีคะแนน 5 คะแนน

1.2.5 แบบสอบถามด้านการบริหารงานวิชาการของภาควิชาบัณฑิตศึกษาคณะ และบัณฑิตวิทยาลัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาค้นคว้ามาจากตำรา เอกสาร งานวิจัย รวมทั้งสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาประมวลเข้าด้วยกัน สร้างเป็นข้อกระทงขึ้น ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (1) การบริหารงานวิชาการของภาควิชา
- (2) การบริหารงานวิชาการของบัณฑิตศึกษาคณะ
- (3) การบริหารงานวิชาการของบัณฑิตวิทยาลัย

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 น้อยที่สุด หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าลักษณะตามข้อ
กระตงนั้นเป็นความจริงน้อยที่สุด มีคะแนน 1 คะแนน

ระดับที่ 2 น้อย หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าลักษณะตามข้อ
กระตงนั้นเป็นความจริงน้อย มีคะแนน 2 คะแนน

ระดับที่ 3 ปานกลาง หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าลักษณะตามข้อ
กระตงนั้นเป็นความจริงปานกลาง มีคะแนน 3 คะแนน

ระดับที่ 4 มาก หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าลักษณะตามข้อ
กระตงนั้นเป็นความจริงมาก มีคะแนน 4 คะแนน

ระดับที่ 5 มากที่สุด หมายถึง ผู้ตอบรับรู้ว่าลักษณะตามข้อ
กระตงนั้นเป็นความจริงมากที่สุด มีคะแนน 5 คะแนน

คุณภาพของแบบสอบถาม

1. ความตรงของแบบสอบถาม (Validity)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
ปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง
เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไข
แบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ จนได้แบบสอบถามที่มีข้อกระตงครอบคลุมเนื้อหา
รวมทั้งภาษาที่ใช้สื่อความหมายชัดเจนเป็นที่เข้าใจตรงกัน

หลังจากนั้น นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out)
กับนิสิตที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2535 ซึ่งทำวิทยานิพนธ์สำเร็จภายใน 4 ภาค
การศึกษา และ 5 - 6 ภาคการศึกษา จำนวน 32 คน เพื่อตรวจสอบความหมายของ
ภาษาที่ใช้และนำมาปรับปรุงจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

2. ความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability)

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ (Try out) แบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α Coefficient) ซึ่งพัฒนาโดยครอนบาค (Cronbach 1971 : 161)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α คือ สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม

k คือ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

s_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ

s_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนจากแบบสอบถามทั้งฉบับ

ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงในแต่ละด้านของแบบสอบถาม ได้ผลดังนี้

แบบสอบถาม	จำนวนข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง
1. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์	12	0.9036
2. ด้านคุณลักษณะของนิสิตที่ทำวิทยานิพนธ์		
2.1 สุขภาพทางร่างกาย	20	0.9371
2.2 สุขภาพทางจิตใจ	32	0.9557
2.3 การรับรู้สมรรถภาพในการทำ วิทยานิพนธ์	53	0.9662
3. ด้านปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์	23	0.9291
4. ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย	13	0.8243
5. ด้านบริหารงานวิชาการของภาควิชา บัณฑิตศึกษาคณะ และบัณฑิตวิทยาลัย	21	0.8871

2. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร งานวิจัย และสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อกำหนดกรอบในการสัมภาษณ์ ซึ่งครอบคลุมประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

- (1) การหาหัวข้อวิทยานิพนธ์
- (2) การขออนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์
- (3) การค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (4) การเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์
- (5) การเสนอขออนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์
- (6) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- (7) การวิเคราะห์ข้อมูล
- (8) การเขียนวิทยานิพนธ์
- (9) การพิมพ์วิทยานิพนธ์
- (10) เงินทุนที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
- (11) เวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

(Structured interview)

คุณภาพของแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1. ความตรงของแบบสัมภาษณ์ (Validity)

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะ จนได้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างครอบคลุมกระบวนการต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งภาษาที่ใช้สื่อความหมายชัดเจนเป็นที่เข้าใจตรงกัน

หลังจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับ นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2535 ซึ่งทำวิทยานิพนธ์สำเร็จภายใน 4 ภาคการศึกษา และ 5 - 6 ศึกษา จำนวน 6 คน เพื่อตรวจสอบความหมายของภาษาที่ใช้และนำมาปรับปรุงจนได้แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์

2 ความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ (Reliability)

ผู้วิจัยหาความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์โดยการสัมภาษณ์ซ้ำในบางประเด็น แล้วให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบอีกครั้ง เพื่อพิจารณาว่าคำตอบที่ได้เหมือนเดิมหรือไม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ตามขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ติดต่อขอรายชื่อและที่อยู่ของนิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2535 ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับปีที่เริ่มเข้าศึกษา และปีที่สำเร็จการศึกษา จากทะเบียนประวัติของบัณฑิตวิทยาลัย

1.2 ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบทางไปรษณีย์ ตามที่อยู่ที่ได้จากแฟ้มประวัติ ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างย้ายที่อยู่ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังสถานที่ทำงานของกลุ่มตัวอย่างแทน หรือถ้ากลุ่มตัวอย่างย้ายสถานที่ทำงาน ผู้วิจัยได้ขอความกรุณาให้ผู้ร่วมงานที่ทราบสถานที่ทำงานใหม่ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แจ้งให้ผู้วิจัยทราบด้วย โดยผู้วิจัยได้เขียนที่อยู่พร้อมติดแสตมป์ถึงตนเองในแผ่นหลังของแบบสอบถามไว้เรียบร้อยแล้ว หรือมิฉะนั้นก็ส่งแบบสอบถามนั้นไปยังสถานที่ทำงานแห่งใหม่ของกลุ่มตัวอย่างเลย พร้อมกับกำหนดวันในการส่งแบบสอบถามกลับ

โดยให้เวลากลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม 2 สัปดาห์ ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่ส่งแบบสอบถามตามกำหนดเวลา ผู้วิจัยจะติดตามครั้งที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

1.3 การติดตามครั้งที่ 1 โดยการส่งการ์ดติดตามทางไปรษณีย์ เริ่มติดตามหลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ และรออีก 1 สัปดาห์ สำหรับแบบสอบถามที่อยู่ในระหว่างเดินทาง

1.4 การติดตามครั้งที่ 2 โดยการส่งการ์ดทวงถามพร้อมกับแบบสอบถามฉบับใหม่ไปให้ ซึ่งจะเริ่มติดตามหลังจากการติดตามครั้งที่ 1 ไปแล้ว 2 สัปดาห์ และรออีก 1 สัปดาห์ สำหรับแบบสอบถามที่อยู่ในระหว่างเดินทาง

1.5 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา โดยเลือกเฉพาะฉบับที่ตอบได้ถูกต้องสมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนแสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามระยะเวลาที่
สำเร็จการศึกษา

บัณฑิตศึกษาคณะ	กลุ่มนิสิตผู้สำเร็จการศึกษา								
	4 ภาคการศึกษา			5 - 6 ภาคการศึกษา			รวม		
	ส่ง	คืน	ร้อยละ	ส่ง	คืน	ร้อยละ	ส่ง	คืน	ร้อยละ
นิเทศศาสตร์	34	24	70.6	11	11	100.0	45	35	77.7
ครุศาสตร์	72	68	94.4	42	33	78.6	114	101	72.1
พาณิชยศาสตร์ฯ	2	2	100.0	-	-	-	2	2	100.0
เศรษฐศาสตร์	1	1	100.0	6	4	66.7	7	5	71.4
รัฐศาสตร์	50	42	84.0	12	7	58.4	62	49	79.0
นิติศาสตร์	1	1	100.0	10	8	80.0	11	9	81.8
พยาบาลศาสตร์	3	2	66.7	13	10	76.9	16	12	75.0
รวม	163	140	85.9	94	73	77.6	257	213	82.9

จากตารางที่ 7 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 257 ฉบับ ได้รับกลับคืนและสามารถนำไปใช้ได้ 213 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.9 ของแบบสอบถามที่ส่งไป เมื่อพิจารณาตามกลุ่มที่ศึกษา พบว่า กลุ่มผู้ทำวิทยานิพนธ์สำเร็จภายใน 4 ภาคการศึกษา ส่งกลับมากคิดเป็นร้อยละ 85.9 และกลุ่มผู้ทำวิทยานิพนธ์สำเร็จภายในปี 5 - 6 ภาคการศึกษา ส่งกลับมากคิดเป็นร้อยละ 77.6 ของจำนวนที่ส่งไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

2.1 ติดต่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง โดยโทรศัพท์ขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ และขออนัดหมายวันเวลาสัมภาษณ์ตามที่กลุ่มตัวอย่างสะดวก

2.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา ที่นัดหมาย โดยมีวิธีดำเนินการสัมภาษณ์ดังนี้

2.2.1 กล่าวทักทาย

2.2.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2.3 อธิบายให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจว่า การตอบคำถามจะไม่มีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับความเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และจะรักษาข้อมูลไว้เป็นความลับ

2.2.4 เริ่มการสัมภาษณ์โดยยึดแบบสัมภาษณ์เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์

2.2.5 เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC +(Statistical Package for Social Sciences / Personal Computer plus) โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม

นำมาวิเคราะห์โดยใช้ระเบียบวิธีวิเคราะห์จำแนกประเภท ซึ่งเป็นวิธีวิเคราะห์วิธีหนึ่งที่สามารถวิเคราะห์คัดเลือกตัวแปรชุดหนึ่ง ซึ่งสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยจะชี้ให้เห็นว่าการเป็นสมาชิกของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งขึ้นอยู่กับตัวแปรอะไรบ้าง สมการที่ได้จะให้ค่าน้ำหนักตัวแปรที่สามารถนำมาใช้ในการคาดประมาณ

การเป็นสมาชิกของกลุ่มตามลำดับความสำคัญของค่าน้ำหนักตัวแปร สมการที่ได้นี้ เรียกว่าสมการจำแนกประเภท (Discriminant Function) รายละเอียดในภาคผนวก ข.

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์จำแนกประเภท 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนิสิตที่สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา และกลุ่มนิสิตที่สำเร็จการศึกษาภายใน 5 - 6 ภาคการศึกษา เพื่อให้ได้สมการจำแนกประเภทที่ให้ค่าน้ำหนักของตัวแปรที่สามารถนำมาใช้ในการคาดประมาณการเป็นสมาชิกของกลุ่มทั้ง 2 กลุ่มนี้ตามลำดับความสำคัญของค่าน้ำหนักตัวแปร

2. ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์

2.1 นำมาตีความ ประมวลสรุปผล โดยการจัดกลุ่มคำตอบที่ใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน พร้อมทั้งหาความถี่และร้อยละของกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละข้อ จำแนกตามกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา และ 5 - 6 ภาคการศึกษา

2.2 เปรียบเทียบสัดส่วนของกลุ่มนิสิตที่สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา และ 5 - 6 ภาคการศึกษา ที่มีความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ ด้วยสถิติทดสอบสัดส่วน z-test (ในกรณีก็ $np > 5$ และ $nq > 5$)

ในกรณีที่ข้อมูลฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นของการทดสอบสัดส่วน z-test คือ ข้อมูลในแต่ละเซลล์มีความถี่ที่คาดหวังน้อยกว่า 5 ($np < 5$ หรือ $nq < 5$) ผู้วิจัยใช้วิธี arcsine transformation (รายละเอียดในภาคผนวก ข.)